

**З КОЛЕКЦІЇ,
ФОНДІВ
МА РІДКИСЬКИХ
ВИДАЖОК**

**СЛОВНИК ЧУДОТВОРНИХ
БОГОРОДИЧНИХ ІКОН УКРАЇНИ**

Словник чудотворних Богородичних Ікон України — це перша спроба в українському Маріологовстві реєстру-списка чудотворних Богородичних Ікон з усіх етнографічних земель України, як теж частково з цих чужинних земель, що їх Ікони стали джерелом почитання в Україні.

Впродовж 1000-річчя християнства України почитання Пречистої Диви Марії найсильніше проявилось на українських землях і, коли згодом ці ж землі виявились в межах сусідніх держав, Польщі й Московщини-Росії, завдяки ласкам Богородиці у цих же Іконах. Богородичний культ поширився на цілий Слов'янський схід Європи, причому чимало корінних українських чудотворних Ікон стало — хоч на вид — власністю Польщі, Росії чи інших держав.

Автор, чи радше упорядник Словника, свідомий, що в його праці є чимало недоліків, починаючи від неповного переліку чудотворних Ікон (з уваги на недоступність джерел) з недостатньо опрацьованою бібліографією, і тому вважає що спробу словника-реєстру підготовчим матеріалом для студій Маріологовства України.

Григорій ЛУЖНИЦЬКИЙ

Байбузька чудотворна ікона Божої Матері, із села Байбуз, Чигиринщина, містилась в Києво Печерській Лаврі. День 26 грудня.

Полн. Правосл. Богосл. Енцикл. Словар, СПб., 1913.

Баликинська чудотворна Богородична ікона прославилась чудами 1711 р. в селі Баликин. Стародубський повіт, Чернігівщина. Спершу була власністю значкового товарища стародубського полку Дульського, згодом перенесено її до церкви св.-о. Миколая в Баликино. Належить до плакучих ікон. Списки чуд находились в Орловському Введенському жіночому монастирі.

С. Снегирева. Земная жизнь Пресвятой Богородиці. С.-Петербург, 1898; *Г. Лисецкий.* Историческое Описание. Орлов. Введен. Девичаго монастыря. Орел. 1886.

Барська чудотворна з 18 ст. Ікона Божої Матері містилась в Бирі, Могилівщина, Поділля, в монастирській церкві св. Василя. Коли в 1837 р. криваво знищено Українську Католицьку Церкву, всіх ченців з монастиря заслано на каторгу в Сибір, а монастир передано московським ченцям. В 1881 р. переіменено чоловічий барський монастир на жіночий. У честь цієї ікони існує окрема молитва-пісня "О всепїтая Мати". Згідно з переданням, оригінал цієї Ікони находився в польському костелі в Барі, а московським ченцям передано копію. День 1 жовтня.

Л. Денисов. Правосл. Монастир. Русск. Импл., Москва 1908. "О вселітая Мати", Львов 1899 (пісня); "Пресвятій Д. Богородици в чудотворной в Барі граді" — Почаївський "Богословник", 1805; *О. А. Мельник.* Мати Божа в українській літературі, Торонто, 1963; *С. Снесарева.* Земная жизнь Пресвятой Богородици в описаніе святых чудотворных Ен. икон, С.-Петербург, 1898.

Бахчисарайська чудотворна Ікона Божі Матери, теж звана Паполійська, кримська або мариупільська, знаходилася спершу в Успенському храмі при монастирі цього ж імені недалеко Бахчисараю, Крим. В 1779 р., коли греки покинули Крим, переведено її до Маріуполя, а на скалі, де появилася Ікона, збудовано церкву. День 15 серпня.

Богоматеръ — под редакціей Е. Поселянина, СПб. (без року видання); Правосл. Богослов. Словар, СПб., 1913.

Бежевська чудотворна Ікона з 1645 р. Божої Матері, прославилась чудами в селі Бежеві, Житомирщина, Волинь, находилась в церкві, яку побудовано на цьому ж місці, де явилась Ікона. День 11 квітня.

Правосл. Богослов. Словар, СПб., 1913; Богоматеръ — под редак. Е. Поселянина, СПб.

Белзько-Ченстоховська чудотворна Ікона Божої Матері, проходить з Царгороду, за володіння кн. Володимира Великого була в Києві, згодом в Полоцьку в монастирі св. Евфрозини, звідтам забрав її кн. белзький Юрій, брат короля галицько-волинської держави. Лева, до своєї столиці Белза. В 1377 р. Белз здобув намісник уторського короля Людвиг князь Володислав Опільський і Ікону, яка вже тоді прославилась численними чудами, передав оо. Павлішам в Ченстохоні 1382 р. де вона до сьогодні перебуває. Коронована 1717 р. Іконописець України Й. Галятовський (1688) у своїм творі "Небо Новое" подає історію цієї Ікони, відмічуючи при тому чуда й ласки Богородиці.

Численні публікації в польській, українській, німецькій, французькій і англійській мовах. У Видубицькому монастирі біля Києва, в рр. 1596—1637, коли він належав до Української Католицької Церкви, зберігалась копія чудотворної Белзько-Ченстоховської Ікони, "яку шанували православні".

А. Л. Кисво-Видубицький монастир, "Україна. Православне Слово", ч. 7—8, 1978, Банд Брук; Див. копії белзько-ченстоховської чудотворної Ікони: Буднівська, Верхне-Сироватська, Далешівська, Дубовицька, Каташинська, Кирилівська, Настасівська, Писаревська, Сокольська, Тиворівська, Хорошівська ін.

Бердичівська чудотворна ікона Пречистої Богородиці знаходилась до 1914 р. в костелі оо. Кармелітів в Бердичеві, Київщина. Згідно з переданням була вона власністю козака Тишка, якого хутір був на цьому місці, де є тепер Бердичів. Для цієї ікони Тишко побудував спершу капличку, а згодом церкву св. Михаїла. Після пожежі церкви, ікону, прославлену чудами, перенесено до кармелітанського монастиря, який згодом перебудовано на костел, де і приміщено ікону. В 1756 р. коронована коронами, що їх переслав з Риму папа Венедикт XIV.

Оборона Польской Корони од границ українских. Марія в Бердичовскім образе. Дедик. Тишкевичові, Бердичів. Кармель 1760 (історія ікони й українські та польські пісні). Обширна бібліографія в латинській і польській мовах, включно з проповідями виголошеними під час коронації, подана у В. Брухнальського, *Бібліографія Маріалогії Польской*, Львів, 1904 стор. 134—137, "Бердичів"; *Богоматер* — под редакціей Е. Поселянина, С.-Петербург (без року видання).

Бережанська чудотворна Ікона Богородиці, дар Папи (згодом Климента IX), писана на блясі, привіз з Риму на початку 18 ст. Олександр Сенявскі, власник Бережан. Спершу містилась в каплиці біля замку. Дня 26. листопада 1831 р. прославлену чудами Ікону в процесійному поході перенесено до церкви Св. Трійці в ринку. Цій іконі присвячена пісня "Пречистая Панно, вонний квіте рожі".

Кс. А. Фрідрих, Т. І., *Гісторіє чудовних образув...*, Т. 11, Краків, 1904; Піснь до П. Богородици в чудотворной іконі... Бережанської, Львів, 1859 (*Бібліографія Маріалогії Польской*... д-ра В. Брухнальського), Львів, 1904; *Бережанська Земля*, істор-мемуарний Збірник, Нью-Йорк, 1970; о. А. Мельник, *Поява Богоматері в Лурді й в Україні*, Філядельфія, 1954; о. Николай Вояковський, *Шляхами наших почан*, Філядельфія, 1965.

Берестська чудотворна Ікона Божої Матері. Лемківщина, прославилась чудами спершу в селі Ізби, звідкіля перенесено її до церкви в Бересті. Перед нею молився і зазнав ласки польський герой конфедерації барської Казимир Пуласкі (1747—79). На іконі напис з 1621 р.: "покрій нас своєю опікою небесна Божа Мати Сина свого Отця нашого, о пречиста Діво, завжди Мати негідних слуг твоїх, Ти сьогодні преславна Мати Божа, проси Сина свого. Бога нашого, Ченців Свята надіє, Мучеників Сило!".

Гр. Лужвицький. *З нотатника Шпаргаліяра*, "Америка", ч. 66/1969, Філядельфія, Па.

Білинська чудотворна Ікона Пречистої Діви Марії, прославилась чудами в 17 ст. в монастирі села Білина, Самбірщина, Галичина. Звана теж Лаврівською, бо при Касаті монастиря в Білині 1811 р. перенесено цю ікону до монастиря в Лаврові.

О. М. Ваврик ЧСВВ, *Лаврівська Хроніка*, "Аналекта Орлініс СБМ". Сер. 11, Сек II, воль. 11/VIII фрес. 3–4, Рим, 1956; д-р І. Крипякевич, *Середньовічні монастирі в Галичині*, ЗЧСВВ II 1, Жовква, 1926; *Схематизм епархії перемишльської 1879*.

Біловежська чудотворна Богородична ікона прославилась чудами в 17 ст. в місцевості Білавежа, Чернігівщина. Див. *Благодатні Ікони*.

Білостоцька чудотворна Ікона Божої Матері, відома чудами від 1636 р., містилась в монастирській церкві в Білостоці, Волинь.

о. А. Мельник. Появи Богоматері в Люрді й в Україні, Філадельфія, 1954.

Білоцерківська чудотворна Богородична Ікона находилась у місті Біла Церква, Поділля. День 9. січня — 27. грудня.

Ювіл. Календар УАПЦ, Чикаго, 1956.

Благодатні богородичні ікони — на центральних землях України назва чудотворних Богородичних ікон місцевого почитання, звичайно обмежена до даної округи. Згадки про такі благодатні ікони порозкидані по журналах чи газетах, їхнім походженням ніхто ближче не цікавився, списків чудес не нотовано, тільки в народньому переданні переховувалась пам'ять про чуда, якими прославилась згадана благодатна ікона. Здогадно, з усіх земель України найбільш благодатних Богородичних ікон находилось на Волині: у Житомирській області славились чудами Богородичні ікони в капличці села Ляхівці, в церквах св. Покрови в селі Янківці й Св. Трійці в селі Сербинівка (з 1761 р.); у Крем'янецькій області в церкві св. Покрови села Переморовки, в Архангельській церкві села Башківці, Св. Трійці Татаринці та в Преображенській церкві містечка Шумськ; в Заславській області в церкві св. Дмитра в селі Волиця Польова; в Староконстантинівській області: в церкві св. Покрови села Ціпинівка, в старовинній ще з часів Унії, українській католицькій церкві Рождества Богородиці села Сумеринки, в церкві св. Покрови села Печіски і в церкві св. Дмитра села Яворівці; в Овруцькій області: в церкві Рождества Богородиці села Пашина; в Рівенській області: в церкві св. Василя в селі Мале Селище і в церкві Успіння Богородиці село Чудель; в Острозькій області: в церкві Воскресення Христового в місті Острозі, св. Покрови, села Волосківці, св. Михайла, село Більчин і ін.

На Галицькій землі благодатними Богородичними іконами прославились в 17 ст. місцевості: Товмачик, Рудники, Рогатин, Скит Манявський і ін.

Благодатні ікони Закарпаття: Берегово, Хуст, Боронява, Биксад (румунська провінція оо. Василіян).

Богоматерь — Полное иллюстрированное описание Ея земной жизни и посвященных Ея имени чудотворных икон, под редакцией Е. Поселянина. С-Петербург, Книгоиздательство П. П. Сойкина (без року видання); Іон. Галітовскі, *Цариця неба і землі*, Марія, Чернігів, 1683; т. с. *Небо Новое*, Чернігів, 1677; А. (мвроз) С. (єншин), *Церкви в честь Пречистої*, "Ковчег", т. 4, 1949, Стемфорд, Коні.

Бориницька чудотворна Ікона Божої Матері містилась в капличці в лісі дідички "Марії" Мицельської в селі Бориничах, Бобрещина, Галичина. Культ почався 1862 р. В 1863 р. папа Пій IX надав відпусту на Богородичні свята Благовіщення, Успіння, Рождество Богородиці та Сострадання. У день свв. Апостолів Петра і Павла повний відпуст для всіх тих, які відповідають капличку й криничку біля каплички звану "Зазулиною Криницею" та сповнять усі передумови для відпусту.

О. А. Мельник, "Появи Богоматері...", Філадельфія, 1954; *Шематизм Всего Клира греко-католицької Митрополічної Архієпархії Львівської на рік 1904*. Львів, 1904.

Борколабська чудотворна Ікона Божої Матері, прославлена численними чудами, з 1659 р., находилась в жіночому монастирі в Борколабах, Могилівщина. День 11 липня.

Правосл. Богосл. Словар, Спб, 1913; С. Снеессорева, *Земная жизнь Пресвятой Богородицы*, Спб., 1898.

Борунська чудотворна Ікона Божої Матері, находилась у василіянському монастирі в Борунах, Виленщина. Власником цієї ікони був опікун марійських ікон о. Йосафат Бражиш, Василіянин (1635–1683). Монастир криваво знищений царським урядом в 1833.

"*Може ласк... чуда Найсв. Пани Борунської*" — Супрасль 1712 (митр. Л. Кишка); *Правосл. Богосл. Словар*, Спб, 1913; о. Мелетій Войнар, *Василіяни їхня роля в Унії Київської Митрополії*, ЗНТШ, т. 192. Нью-Йорк, 1976.

Борусівська чудотворна Ікона Матері Божої, яка прославилась чудами з кінцем 16-ого ст. находилась в селі Борусів, (колись Борисів) бобрецький в одній з найстаріших

дерев'яних церков Галичини Рождества Богородиці, яку посвятив в 1750 р. києво-гал. митрополит Лев III (Шептицький). Завдяки молитвам до цієї Ікони врятувався від смерті угорський король Рокочій, втікаючи з Польщі 1649 р. з вдячності за цю ласку прислав він для Ікони ризу й інші дари.

Шематизм Всего Кліра греко-кат. Митр. Архиспарії Львівської, Львів, 1911; о. А. Мельник, *Появи Богоматері*, Філадельфія, 1954.

Борщазівська чудотворна Богородична Ікона находилась в церкві життєдайної Богородиці в селищі Борщазівка коло Києва, що його заснував гетьман реєстрових козаків Іван Петражицький — Кулага (1632). Ближчих даних про цю Ікону немає. День 10-а п'ятниці по Великодні.

С. Снегирева. Земная жизнь Пресвятой Богородицы, С-Пб, 1898.

Браїлівська чудотворна Ікона Пречистої Діви Марії находилась в церкві жіночого монастиря Св. Трійці в містечку Браїлові, Поділля. Монастир цей заснував в 1635 р. тодішній сенатор Польщі, український ділч Михайло Судимонтович Кропивницький. В першій чвертині 18 ст. монастир належав до Української Католическої Церкви, в 1795 насильно переданий московській Православній Церкві. В монастирській церкві, крім чудотворної Ікони Богородиці з 17 ст. (званої теж Ченстоховська), находилась теж Ікона, звана Почаєво-Браїлівська, одна з копій Почаївської Ікони. Відпусти під час свят Вознесіння, Неділі Всіх Святих, Успіння і св. Покрови.

Свящ. Ігнатій Лотоукай, *Винице — Браїловській Женській Монастир и его святини*, Немиров, 1900; Е. Новаковскі, *О чудовних образах в Польсьце Пшенайсьвентшей Маткі Божей*, Краків, 1902; *Правосл. Богосл. Словар*, I, Спб, 1913; Л. И. Денисов, *Православные Монастири Росс. Империи*, Москва, 1908.

Братська, теж звана Києво-Подільська чудотворна Ікона Божої Матері, відома з 1654 р. у Києві. Дні 23—10 травня і 19—6 вересня.

Ювіл. Календар УАПЦ. Чикаго, 1956.

Брідська чудотворна Ікона Божої Матері містилась в старовинній церкві Рождества Пречистої в Бродях, Галичина. Відпусти на Благовіщення Пречистої Діви, Преображення Господне і Рождество Богородиці.

Шематизм Всего Кліра Митр. Архиепархії Львівської, Львів, 1904.

Бусовицька чудотворна Ікона Матері Божої, наділена відпустом, находилась в дочерній церкві Собору Пресвятої Богородиці в Лужку Горішнім, повіт Старий Самбір, Галичина.

Повість польського письменника Владислава Лозинського (1843—1913) "*Мадонна Бусовецька*".

Бушнівська чудотворна Ікона Пречистої Діви Марії — це копія белзько-ченстоховської Богородичної Ікони, що її подарував оо. Василям бушнівський губернатор Матвій Цивинський 1729 р. На основі повідомлень двох окремих комісій, які провірювали чуда, з 1733 р. і 1736 р., митр. Атанас (Шептицький) проголосив грамотою 25 січня 1737 р. бушнівську Ікону чудотворною. В 1744 р. перенесено Ікону на головний престіл нової церкви Непорочного Зачаття, що її збудував бушнівський староста Андрій на Шумлянах Шумлянський. Відпусти під час свят Рождества, св. Івана Хрестителя, Верх. Ап. Петра й Павла і Непорочного Зачаття Пречистої Діви. Там же в парафіяльному архіві переховувалися записи про около 70-ти чудес. В історичних народних піснях перемога в бою під Хотиним (1621) приписується Бушнівській Іконі Богородиці.

Шематизм Всего Кліра Митр. Архиспар. Львівської, Львів, 1904; д-р В. Шурат, *Маріинський Культ на українських землях*, "Нива" 4.13-14, Львів, 1910; о. А. Мельник, *Появи Богоматері*, Філадельфія, 1954; кс. А. Фрідріх, Т. I, *Гісторіє чудовних образів найсв. Марії Панны в Польсьце*, Т. II, Краків, 1904; о. Н. Вояковський, *Цариця України в чудотворних іконах Тернопільщини*, Шляхами Золотого Поділля, II том. Філадельфія, 1970 Регіональ. Збірник Тернопільщини.

Валкурійська чудотворна Ікона Божої Матері, популярна на центральних землях України, згідно з переданням написав її св. Маркіян, сиракузький єпископ, який жив у 2-ому сторіччі. День 25 жовтня.

Енци. Прав. Словар, Спб. 1913; *Богоматерь* — под редакцією Е. Поселянина. Спб (без року видання).

"**Велика панагія**" — чудотворна Богородична Ікона, один із монументальних творів київського митця — ченця Аліпія з 12 ст. Ікону цю Київський князь Володимир Мономах подарував церкві в Ростові. Під цю пору ікона находиться в Третьяковській галерії в Москві.

С. Гординський, *Українська Ікона*, "Провидіння", Філадельфія, 1973.

Велико-скитська або Манявська чудотворна Ікона Богородиці мала знаходитися в церкві Воздвиження Чесного Хреста у Великому Скиті Манявському, монастирі заснованому в 1611 р. в горах Горганах біля села й річки Маняви, богородчанський повіт, Галичина. В 1785 р. австрійський уряд закрити монастир, цінний іконостас передано спершу до церкви в Богородчанах, а згодом приміщено в національному Музею у Львові, доля Ікони невідома.

Ю. Целевич, *Історія Скиту Манявського*, Львів, 1887; М. Драган, *Скиту Манявського розвиток і занепад — Скит Манявський і Богородчанський іконостас*, Збірки національного музею у Львові, Львів, 1926; А. Могильницький, *Скит Манявський, піснотвір епічний оснований на повістях народних* — Твори Никола Устияновича і Антона Могильницького, вид. II, Руска Письменність, III, 2. Львів, 1913; Легенду про особливу опіку Богородиці над Скитом подано в "Небо нове" Й. Галятовського, львівське видання з 1665 р. стор. 97–98.

Верхис-Сироватська чудотворна Ікона Богоматері, копія белзько-ченстоховської ікони, знаходилась в церкві села Верхня Сироватка, недалеко міста Суми, Харківщина. Згідно з переказами, цю Ікону подарував ок. 1660 р. невідомого прізвища поляк. Численні чуда.

Правосл. Енцикл. Богосл. Словар. Спб. 1913; *Богоматері* — под редакцією Е. Поселянина. С.-Петербург (без року видання).

Верхратська або Крехівська чудотворна Ікона Божої Матері прославилась чудами в селі Верхрата, над рікою Ратою, Равщина, Галичина, уже в 17 ст., належить до т. зв. плачучих Ікон. Вперше криваві сльози на Іконі появились, згідно з записами свідків, дня 2 липня 1688 р. під час свята "Положення Ризи". Плач тривав чотири тижні. Повідомлений про чуда львівський єпископ Йосиф (Шумлянський), великий почитатель Богоматері, прибув особисто до Верхрати й під присягою переслухав наочних свідків, після цього грамотою з 6-ого липня 1688 р. проголосив Ікону чудотворною і доручив почитати Пречисту Діву в цій Іконі. Після знесення василіянського монастиря у Верхраті 1808 р. перенесено торжественно Ікону до монастирської церкви оо. Василіян у Крехові. У Василіянському архіві центрального монастиря у Львові зберігалася хроніка чудес, яких до 1793 р. занотовано 151.

о. А. Мельник, *Появи Богоматері...*, Філадельфія, Па., 1954; о. Н. Вояковський, *Шляхами наших пращів*, Філадельфія, Па., 1965; о. Мих. Ваврик ЧСВВ, *По василіянських монастирях*, Торонто, Канада, 1958.

Вилинівська чудотворна Ікона Божої Матері, містилась у приватній двірській церкві кн. Вилинєвських у Вилинівці, Крем'янецьчина, Волинь, побудованій 1530 р. (враз з гробницею), коли рід Вишневецьких належав ще до Православної Церкви. На Іконі польською мовою напис вказує, що Ікона ця "мальована в місті Костромі за Волгою-рікою" і "перенесена чудесно Константином Корибут Вишневецьким з Москви до Польщі 7 січня 1608 р." та "7 серпня 1718 р. передана до костела Кармелітів Босих". Князь Константин Вишневецький, зять Юрія Мнішеха, був справді засланий в Ярославль, а відтак в Кострому, звідкля утік. Після пожежі кармелітського костела 1863 р. цю ікону перенесено до Вознесенської церкви.

Н. И. Теодорович, *Историко-статистическое описание церквей и приходов волынской епархии*, т. III, Почаев, 1893.

Винятинська Чудотворна Ікона Матері Божої, в церкві Успіння Богоматері в селі Винятинці, Заліщищина, Наличина. Славилась широко чудами поза межами Галичини. Зокрема відбувались численні прощі з Буковини та Румунії (з кол. деканатів Кудринеського і Скольського).

Шематизм Всечесного Кліра митропол. архієпископії греко-католицької львівської на рік 1882 "Нова Зоря", ч. 68, Львів 1931.

Вишгородська чудотворна Ікона Божої Матері, одна з найславніших у світовому малярстві й найславніша на Слов'янському Сході Європи з усіх зображень Богоматері, твір візантійського мистецтва, привезений здогадно на замовлення київського князя Ярополка з Царгороду до Вишгороду, коло Кисва, в 1134 р. В 1165 заграблена суздальським князем Андрієм Боголюбським і перевезена в Московщину до міста Владимира, тому і названо цю Ікону "Владимірською Божою Матір'ю". В 1395 р. за моск. князя Дмитра Донського перевезено її до Москви в Успенський Собор Кремля. Після революції перевезено Ікону до Третьяковської галерії в Москві. Тип ікони: Мати Божа замилювання, тобто основним елементом в цій Іконі є ніжність та любовне а рівночасно тривожне відношення двох облич, Богоматері й Дитяти Ісуса. Ця психологічна глибина викликає сумніви у деяких дослідників (Волод. Залозецький) щодо старовинності цієї Ікони. Ікону кілька разів віднов-

лено й домальовано, так що з 12 ст. збереглись тільки обличчя і куски тла; Ісус Христос сидить на правій руці Богоматері й ручкою охоплює Її шию.

П. Курінний, *Пречиста Діва в українському образотворчому мистецтві*, "Поклін Марії", збірник за редакцією Т. Курп'яти, Мюнхен, 1947; там же: д-р М. Гоц'я, *Вишгородська ікона Богоматері*; С. Гордонський, *Українська Ікона 12–18 ст.*, В-во "Провидіння", Філадельфія, 1973.

Вишнівчицька чудотворна Ікона Пресвятої Богородиці прославилась чудами від 1742 р. у містечку Вишнівчику, Підгаєччина, Галичина. Невідомого походження, належить до плакучих Ікон.

Шематизм всего клира Митроп. архієпархій, 1904, Львів; кс. А. Фрідріх, т. 1, *Історіє чудовних образів*, т. II, Краків, 1904.

Вішинська Чудотворна Ікона Божої Матері, находилась в селі Вішині, біля Перемишля, Галичина, згодом перенесена до монастирської церкви оо. Василян в Краснопуші.

"Поклін Марії" — збірник за редакцією Т. Курп'яти, Мюнхен, 1947.

Влахернська чудотворна Ікона Божої Матері походженням з Антіохії, писана св. Лукою, находилась спершу в Десятинній церкві в Києві, а згодом в церкві Успіння Пречистої Діви в Київській Лаврі. Ікону, згідно з переданням, мала привезти зі собою з Царгороду, як придане, грецька царівна Анна, дружина кн. Володимира Великого. Численні копії по церквах і монастирях Руси-України, під назвою "Казанська". Звуть її теж Одігітрія-Провідниця.

о. Д. Богун, ЧСВВ, *Чудотворні Ікони Матері Божої на Україні* — Поклін Марії, Мюнхен, 1947.

(Закінчення в наступному номері)

Коротко про автора

Лужницький Григорій — відомий львівський історик культури, письменник і журналіст, дійсний член НТШ; після війни працював у США, зокрема як професор української літератури Пенсільванського університету у Філадельфії. Його найвідоміші праці — "Українська церква між Сходом і Заходом" (1954), "Українська література в рамках світової літератури" (1961), численні статті з історії української культури.

Друкована вище праця Г. Лужницького становить інтерес для дослідників української народної культури, зокрема, тому, що в ній зібрана значна кількість маловідомих даних про особливо шановані в народі пам'ятки живопису, а також пов'язані з ними календарні свята і пісні, що їх супроводжують, а серед них і ті, що увійшли в репертуар лірників та народних хорів, якими протягом століть славилася Україна.

У КИЄВІ ГУДУТЬ ПОТУЖНО ДЗВОНИ

(Уривок з поеми "Попіл імперії")

...Зринає, начебто з космічних млавин,
вже видиво нової України,
потужнішої, ніж за давніх-давен.
Державний корабель нап'яв вітрила...
У Києві гудуть потужно дзвони
в Михайлівськiм і у Святій Софії.
Столиця в повені тих звуків тоне,
і дійсністю стає, що жило в мрії.
Там, над простором древнього майдана
слова урочисті універсала
дзвенять і розчакловують Богдана,
якого тут в камінь вчарувала.

Проголосили славу Україні
і многі, многі літа сили й росту.
У прапорів тихенькім шарудінні
виразно чути кожен серця постук.
Угору лунуть звуки "Заповіту",
схиляється весь натовп на коліна.
Судилось буйним степом половіти
тобі в віках минулих, Україно.
Благословись тепер скоряти шторми
і мрамур негіддатливий тесати,
в устроєні, тверді, несхитні форми
навчись державну бронзу відливати!

(1943—1947)
Юрій Клен